

A co byste chtěli vy?

(Euro, 21.9.2015, Markéta Boubínová)

Americké nižší školství má dost bídnou pověst. Může být ale lepší než to české

Je pondělí 8.40 a já čekám před školou se svými dvěma dětmi. Už takhle brzy je 29 stupňů, což je ve Washingtonu na začátku září standardní. Dětem právě začal druhý týden školy. Všechno je už čtvrtým rokem stejné, na místní rutinu bych měla být zvyklá. Přesto to stále srovnávám s tou naší malou hobití republikou, odkud jsme se před pár týdny vrátili z prázdnin do přechodného domova v hlavním městě USA.

Třeba právě ta škola. Matky i otcové dětí z různých tříd mě radostně zdraví, všichni se na sebe poněkud roboticky culí a tváří se, že je všechno skvělé. Na jedné straně je to vlastně hezké. Nestěžují si, nenadávají, netváří se našťavaně, protože jim svět ublížil a šéf neprávem vynadal. Na druhé straně máte ovšem pocit, že je ta maska dost křečovitá, že asi úplně všichni takhle spokojení nebudou, a trochu vám chybí upřímnost. I když úsměv po ránu a radostné objetí od známé, která se tváří jako vaše nejlepší kamarádka, vám náladu většinou překvapivě zvedne.

Na rozdíl od Česka na to setkávání a objímání tady mají rodiče víc prostoru. Nemíjejí se totiž někde v běhu na chodbách školy, nýbrž na travnatém hřišti před školou. Tam se děti řadí a čekají na své učitelky a učitele. Většina rodičů čeká s nimi. Já odevzdám spořádaně dceru do řady čtvrtáků a postavím se s pětiletým synem mezi takzvané kindergartners. Název je poněkud zavádějící, v americkém školním systému je to skoro ekvivalent první třídy. Syn sice teprve v průběhu prvního týdne docházky do kindergarten neboli "K" hrdě oslavil páté narozeniny, přesto mu ale právě začala skutečná výuka. Na konci roku by měl umět číst a psát jednoduchá anglická slova a věty a počítat a odčítat do dvaceti.

PYŠNÝ ŠKOLÁK

My jsme z toho trochu vyděšení, on je ovšem pyšný školák. Když se ho známí v Praze v létě ptali, jak se mu líbí v americké školce, tvářil se nechápavě a trochu uraženě. On přece chodí do školy! Do školky totiž, chudák, vlastně nikdy nechodil. Američané mají podobný systém jako Britové. Ve školách jsou děti mnohdy už od čtyř let, a někde dokonce od tří, což byl případ našeho syna. Tehdy to byla ovšem výhra v loterii, a to doslova. Jeho jméno totiž vylosovali na jedné ze státních základních škol, kam jsme ho zkusili přihlásit.

Tříleté děti tedy nastoupily vedle dvanáctiletých pátáků do – jak se ukázalo – docela přísné školy, kam musely nosit omluvenky za nepřítomnost, a když přišly pozdě, tak si vyzvedávaly tzv. tardy slip, tedy jakousi zpožděnkou. Učily se písmena, číslice a povinně i španělštinu, protože ve Washingtonu je relativně velká hispánská komunita.

Syn pak zpíval španělsky, písmenům a číslicím ale statečně odolal. Nám stačilo, že se naučil anglicky.

Ve čtyřech letech, kdy je ještě školní docházka stejně jako v Česku nepovinná, přešel na základní školu své sestry. Loterii tentokrát nepotřeboval, jako dítě ze spádové oblasti mající ve škole sourozence měl přednost. Tahle škola je našťastí značně liberální – ti nejmenší, čtyřletí, chodí do pre-K neboli pre-kindergarten, se moc neučili a hodně si hráli. Učitelé se řídili italskou pedagogikou Reggio Emilia, což je zjednodušeně něco jako metoda Montessori. Syn se nicméně naučil trochu číst, psát a počítat a odčítat do deseti. Otázkou je, zda je to zásluha pre-K, nebo starší sestry.

ČTOU, ČTOU VŠUDE

A najednou je tady ten klíčový ročník, kindergarten.

Hned na začátku roku jsme měli schůzku s panem učitelem i jeho pomocnicí, kde jsme se ptali především na to, zda budou tyhle stále ještě malé děti hodně venku a alespoň trochu času jim zbude na hraní. Prý ano. Pan učitel nás pak správně po americku vyzval, abychom řekli, co naopak my od "K" očekáváme. Ehm, v akademické rovině... Když jsme nic zásadního neuvedli, zeptal se, jak moc má náš syn rád knihy. A to je asi to, čeho si zatím v americké škole nejvíc cením a proč mi vlastně nevádí, že syn místo posledního roku hry v české školce usedl do americké školní lavice. Knihy jsou – alespoň ve škole našich dětí – jednou z nejzákladnějších věcí. Děti se učí už od té slavné "K", že čtení je něco jako každodenní hygiena nebo jídlo. A světe, div se, ona tahle teorie funguje i v praxi. Protože všichni ti rozjívění čtvrtáci, kteří čekají v řadě každé ráno s naší dcerou, doma i ve škole rádi čtou. Dokonce se někdy hádají, kdo už co přečetl. A to jsme bohužel v české škole, kam dceru na konci června vždy vozíme na symbolický týden zakončený zkouškou z češtiny, neviděli. Ale o tom zase až příště.

Knihy jsou – alespoň ve škole našich dětí – jednou z nejzákladnějších věcí. Děti se učí už od té slavné "K", že čtení je něco jako každodenní hygiena nebo jídlo.

FOTO - Profimedia.cz

Foto: A TUHLE ZNÁŠ? "Všichni ti rozjívení čtvrtáci, kteří čekají v řadě každé ráno s naší dcerou, doma i ve škole rádi čtou. Dokonce se někdy hádají, kdo už co přečetl," líčí svou zkušenost z americké školy Markéta Boubínová.